

8.11.2018 Art. 115a ustawy o Policji wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 30 października 2018 roku, sygnatura akt K 7/15 został uznany za niezgodny z Konstytucją RP. Stanowił on podstawę ustalenia i wypłaty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop.

Skutkiem orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego jest możliwość dochodzenia przez funkcjonariuszy należnej im części ekwiwalentu, który został ustalony w niższej, niesprawiedliwej wysokości, na podstawie niekonstytucyjnych przepisów.

Adwokat Kacper Matlak
Kancelaria Adwokacka
ul. Stożkowa 3/3, 70-223 Szczecin
tel. 091 433 33 43, fax. 091 434 30 57

Szczecin, 6 listopada 2018 r.

Art. 115a ustawy o Policji wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 30 października 2018 roku, sygnatura akt K 7/15 został uznany niezgodny z Konstytucją RP.

Stanowił on podstawę ustalenia i wypłaty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop. Skutkiem orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego jest możliwość dochodzenia przez funkcjonariuszy należnej im części ekwiwalentu, który został ustalony w niższej, niesprawiedliwej wysokości, na podstawie niekonstytucyjnych przepisów.

Przepisów ustawy Trybunał nie mógł pogodzić z art. 66 ust. 2 w zw. z art. 31 ust. 3 zdanie drugie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie w jakim art. 115a ustawy o Policji ustala wysokość ekwiwalentu pieniężnego za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego w wymiarze 1/30 części miesięcznego uposażenia.

Zaskarżony do Trybunału Konstytucyjnego przepis stanowił, że ekwiwalent pieniężny za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego oraz za każde rozpoczęte 8 godzin niewykorzystanego czasu wolnego przysługującego na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy o Policji ustala się w wysokości 1/30 części miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym. Istota zawisłej przed Trybunałem sprawy sprowadzała się właśnie do wysokości tzw. mnożnika, który dla funkcjonariuszy Policji został wskazany jako 1/30, podczas gdy funkcjonariusze innych służb mundurowych (Straży Granicznej, żołnierze zawodowi itp.) mnożnik ten mieli ustalony na poziomie 1/21 lub 1/22.

Trafnie zauważył Trybunał Konstytucyjny, że kwestionowany przepis został dodany ustawą nowelizującą na etapie prac w komisjach. Wraz z wprowadzeniem art. 115a ustawodawca na nowo unormował także czas służby i okres urlopu wypoczynkowego, zmieniając jego wymiar z 30 dni kalendarzowych na 26 dni roboczych. Zmiana ta nie pociągnęła jednak za sobą odpowiedniej zmiany w zakresie mnożnika na potrzeby ustalania ekwiwalentu za niewykorzystany urlop, co nadal pozostawało w relacji do dni kalendarzowych, a nie roboczych. Ustawodawca de facto o tej niekonsekwencji zapomniał.

Takie unormowanie powodowało, że policjanci w porównaniu do funkcjonariuszy innych służb otrzymywali niższy ekwiwalent za niewykorzystany urlop, który odpowiadał ok. 73% dziennego uposażenia. Takie świadczenie nie tylko w ocenie policjantów, ale i Trybunału Konstytucyjnego nie stanowiło pełnej rekompensaty za czas niewykorzystanego urlopu i niesprawiedliwie różnicowało sytuacje funkcjonariuszy różnych służb.

Na skutek orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, wydane na podstawie art. 115a ustawy o Policji decyzje o przyznaniu ekwiwalentu za niewykorzystany urlop Policjantom należy uznać za wydane bez ważnej podstawy prawnej. Skutkiem opublikowania wyroku Trybunału Konstytucyjnego w Dzienniku Ustaw jest bowiem, o ile w samym orzeczeniu nie wskazano inaczej, tak jak w omawianym przypadku, utrata mocy obowiązującej. To z kolei umożliwia funkcjonariuszom wznowienie postępowania administracyjnego i ponownego ustalenia wysokości i wypłaty należnego ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop. Taka sytuacja może dotyczyć wielu byłych funkcjonariuszy Policji i może mieć doniosłe znaczenie dla ich sytuacji.

Podstawę skargi o wznowienie stanowi art. 145a Kodeksu postępowania administracyjnego. Nie można bowiem pominąć, że postępowanie ze stosunku służbowego, a nie ze stosunku pracy, jest postępowaniem administracyjnym, do którego należy stosować właśnie reguły tego kodeksu. Zgodnie z wyżej przywołanym przepisem, można żądać wznowienia postępowania właśnie w przypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego została wydana decyzja.

Trzeba pamiętać, że skargę o wznowienie wnosi się w terminie jednego miesiąca od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału

Wyrok TK i możliwość dochodzenia ekwiwalentu za niewykorzystany urlop

Konstytucyjnego tj. od dnia opublikowania wyroku w Dzienniku Ustaw. Tym niemniej należy wskazać, że zgodnie z art. 146 k.p.a. uchylenie decyzji z przyczyn określonych w art. 145a nie może nastąpić jeżeli od dnia doręczenia lub ogłoszenia decyzji upłynęło pięć lat, co de facto ogranicza skutki wyrok Trybunału Konstytucyjnego do spraw sprzed nie dalej niż 5 lat wstecz.

Wznowienie postępowania może w przypadku orzeczenia nastąpić tylko na wniosek zainteresowanej strony, a organy nie będą działać z urzędu. Skarga o wznowienie powinna czynić zadość wymaganiom formalnym: wskazywać stronę wraz z jej adresem, organ do którego jest kierowana, żądanie wznowienia postępowania i ponownego przeliczenia należnego ekwiwalentu z uwzględnieniem właściwego mnożnika, krótkie uzasadnienie i być podpisana.

Skarga jest wolna od opłat i powinna być wniesiona do właściwego Komendanta Miejskiego, Powiatowego, Wojewódzkiego Policji, który wydał pierwotną decyzję w sprawie ekwiwalentu urlopowego. Zazwyczaj będzie to Komendant jednostki, w której funkcjonariusz pełnił służbę bezpośrednio przed odejściem ze służby.

W uzasadnieniu skargi należy wskazać na niekonstytucyjność art. 115a ustawy o Policji i zapadłe orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z 30 października 2018 roku, sygnatura akt K 7/15, które stanowi samodzielną podstawę wznowienia postępowania.

Trybunał Konstytucyjny nie wypowiedział się wprost jaki mnożnik dla funkcjonariuszy Policji będzie właściwy. Wskazał jedynie, że należy skorelować ten mnożnik z wymiarem służby i sposobem ustalania wymiaru urlopu. W innych służbach mundurowych mnożnik ten wynosi 1/21 lub 1/22. Z pewnością powyższa kwestia wymaga uregulowania ustawowego i będzie przedmiotem sporów przed sądami administracyjnymi.

Wzór skargi przedstawiamy w załączeniu. Odrębnej analizy wymagają cywilnoprawne podstawy odpowiedzialności Skarbu Państwa, chociażby na podstawie art. 417-4171 k.c.

Pełnomocnik Zarządu Głównego
Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Policjantów

Kacper Matlak
adwokat

przy współpracy
Tomasza Łuczковского
radcy prawnego

....., dn.

miejsowość/data

.....

imię i nazwisko

.....

adres do doręczeń

Sz. P.

Właściwy Komendant ds. Osobowych

Komendant Miejski/Powiatowy/Wojewódzki Policji w

.....

.....

adres

.....
sygnatura akt/numer rozkazu ustalającego ekwiwalent

SKARGA O WZNOWIENIE POSTĘPOWANIA

Działając w imieniu własnym, na podstawie art. 145a §1 k.p.a. wnoszę o wznowienie postępowania w sprawie wysokości i wypłaty należnego mi ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop oraz ponowne przeliczenie wysokości ww. ekwiwalentu.

UZASADNIENIE

Od do byłem/em funkcjonariuszem Policji, ostatnio pełniącym służbę w Po zwolnieniu mnie ze służby został mi wypłacony, na podstawie art. 115a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 27 lipca 2001 roku o zmianie ustawy o Policji, ustawy o działalności ubezpieczeniowej, ustawy – Prawo bankowe, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. Nr 100, poz. 1084) ekwiwalent pieniężny za dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego, dni niewykorzystanego urlopu dodatkowego oraz za godzin niewykorzystanego czasu wolnego przysługującego mi na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy o Policji, w łącznej wysokości (słownie:) złotych. Wysokość należnego mi ekwiwalentu ustalono w wysokości 1/30 części miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym. Wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 30 października 2018 roku, sygnatura akt K 7/15 art. 115a ustawy o Policji, stanowiący podstawę ustalenia i wypłaty mi ww. ekwiwalentu został uznany za niezgodny z art. 66 ust. 2 w zw. z art. 31 ust. 3 zdanie drugie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie w jaki ustala wysokość ekwiwalentu pieniężnego za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego w wymiarze 1/30 części miesięcznego uposażenia.

W uzasadnieniu wyroku Trybunał Konstytucyjny wskazał, że metoda obliczania ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop zawarta w ustawie o Policji jest mniej korzystna niż metoda, w której czynnikiem jest liczba 1/22 lub 1/21. W konsekwencji za każdy dzień niewykorzystanego urlopu funkcjonariusz Policji otrzyma odpowiednio mniejszy ekwiwalent niż otrzymując takie samo uposażenie zasadnicze funkcjonariusz Służby Więziennej czy żołnierz zawodowy. Biorąc powyższe pod uwagę, funkcjonariusze Policji za każdy dzień niewykorzystanego urlopu otrzymują ok 73% dziennego uposażenia, czego nie można uznać za pełną rekompensatę poniesionej straty, a pośrednio zmniejszony został także czas wypoczynku funkcjonariusza. Wypłacone mi świadczenie nie jest zatem ekwiwalentne do wysokości niewykorzystanego przeze mnie urlopu.

Trybunał Konstytucyjny wskazał także, że w związku z unormowaniem w ustawie o Policji wymiaru urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego w relacji do dni roboczych, a nie kalendarzowych powinno prowadzić do zastosowania mnożnika wynikającego z relacji 26 dni roboczych do 30 dni kalendarzowych.

Zgodnie z art. 145a §1 k.p.a. można żądać wznowienia postępowania również w przypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego została wydana decyzja. Biorąc powyższe pod uwagę niniejszy wniosek jest uzasadniony i konieczny. W wyniku ustalenia należnego mi ekwiwalentu za niewykorzystany urlop na niekonstytucyjnej podstawie prawnej, według nieprawidłowego mnożnika 1/30, a nie 1/21 jak w innych służbach mundurowych, znacząco zaniżono należne mi świadczenie i naruszyło moje słuszne interesy. Tylko zastosowanie mnożnika 1/21 w pełni rekompensuje poniesioną stratę w wyniku niewykorzystanego urlopu. Z tych też względów konieczne jest ponowne przeliczenie należnego mi ekwiwalentu, z uwzględnieniem prawidłowego mnożnika, o co wnoszę.

Biorąc powyższe pod uwagę, wnoszę jak na wstępie.

.....
podpis

** Wniosek o wznowienie postępowania należy złożyć w terminie jednego miesiąca od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, tj. od dnia ogłoszenia orzeczenia w Dzienniku Ustaw. Wniosek złożony po terminie nie podlega rozpoznaniu.*

Wniosek jest wolny od opłat.

Wniosek o wznowienie postępowania wnosi się do Komendanta, który pierwotnie ustalił wysokość ekwiwalentu.